

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΘΑΟΣ ΚΥΝΟΣΑΡΓΟΥΣ ΑΡΙΘ. 36  
ΚΑΙ ΣΤΟΑ ΜΕΛΑ ΑΡΙΘ. 11  
ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΑΘΝ ΤΙΜΑΤΑΙ  
10 ΔΕΠΤΑ 10

# Η ΦΥΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Έν' Ελλάδι, έτησία Δρ. 6  
» » έξάμηνος » 4  
Έξωτερικού έτησία Φρ. 10  
» » έξάμηνος » 6

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ  
Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ  
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

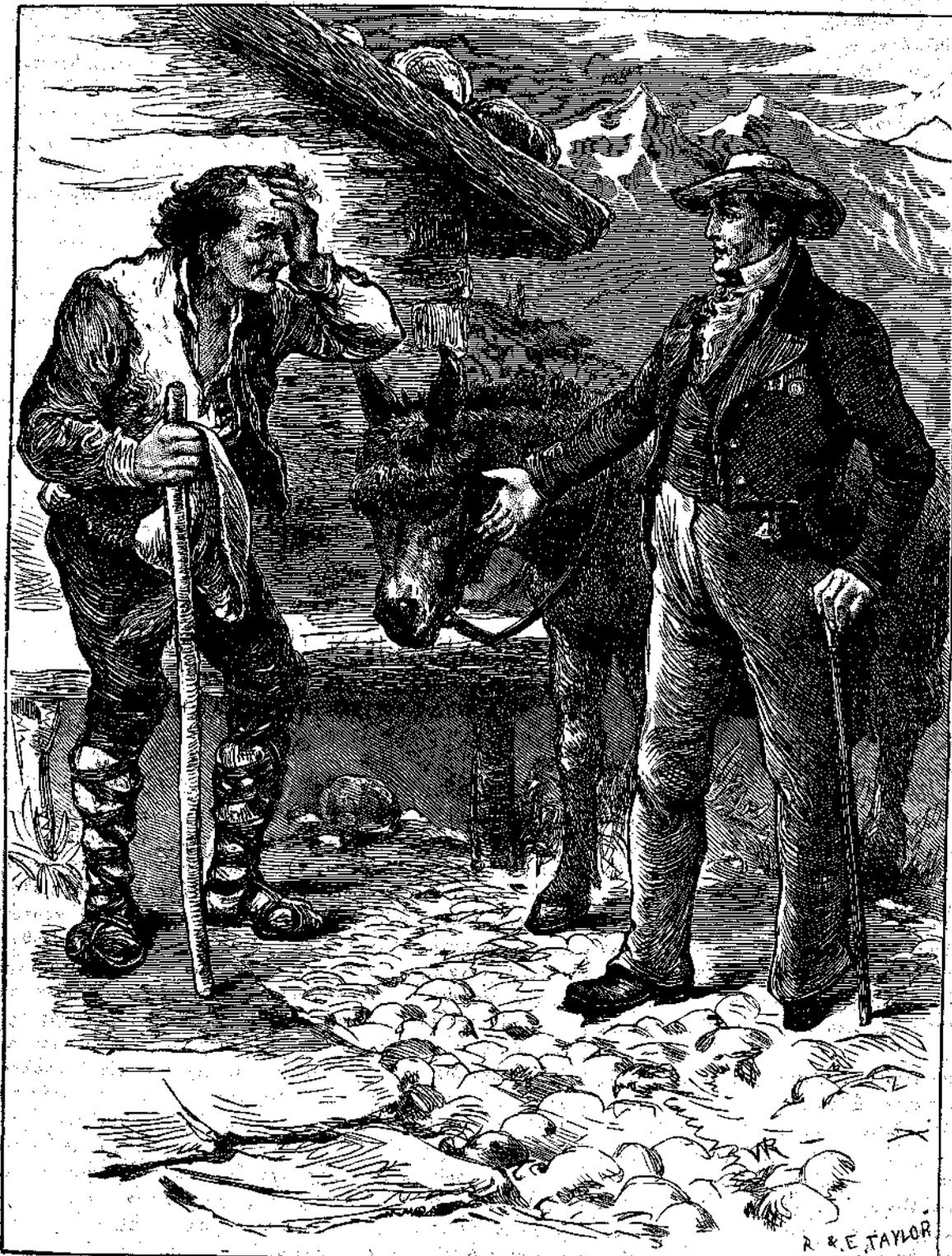
Βενιαμίν Φραγκλίνος (συνέχεια και τέλος) υπό Φρίκ. — Χρόνιον περίσσειμα. Ά ποδεχθῶ μεν τήν ελπίθειαν, υπό Δ. Ι. Κ. — Έρωσ παράκαιρος (σκήγμα πρωτότυπον μετά ενδύων), υπό Ροϋ. — Ό αρχαιολόγος Σχλίμανν (βιογραφία). — Άδση και κάτοικοι τῶν καταφυγμένων χωριῶν, υπό Α. Β. — Ποικίλα — Αινίγματα. — Έπιστημονικόν παίγνιον. Διπλή ισορροπία (μετά εικόνος). — Άνταπακρίσεις τῆς φύσεως — Άγγελία.

### ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ

(Συνέχεια και τέλος).

Ό Φραγκλίνος αισθανόμενος τήν δύναμιν και τήν λεπτότητα τῆς κρίσεώς του εγνώριζε καλῶς νά σταθμίζῃ τās περι-

στάσεις, και εκτιμᾷ τήν οὐσίαν τῶν τύπων, τῶν φιλοφρονήσεων. τῶν ματαιῶν επιδείξεις και τῶν ἡγεμονικῶν τιμῶν. Έξελάμβανε δὲ τὸ ἡγιασμένον ὕδωρ ὡς ἀναγκαῖον βευστόν, και τὸ ἔνδυμα ὡς θερμαντικόν κάλυμμα, και οὐδὲν πλέον. Όσάκις δὲ συνανεστρέφετο πλουσίους ἢ πτωχοῦς, πρῶτωπα ἐκ τῶν



ἀνωτάτων βαθμίδων ἢ ἀτομον τῶν κατωτάτων στρωμάτων, ἢ αὐτῆ εὐθυτῆς, γλυκύτης, προσήνεια και ἀγαθότης ἐδέσποζεν ἐν τῇ καρδίᾳ του. Πάντοτε αὐστηρὸς πρὸς τοὺς μεγάλους, πάντοτε ἀγαθὸς και πρόθυμος πατὴρ ἢ σύμβουλος πρὸς τοὺς μικροῦς. Όπότε δὲ ἡμέραν τινα ἐπιστρέφων οἰκαδε ἀπὸ σπουδαίας τινος Συνελεύσεως καθ' ἣν ἔχον λάβει μέρος πάντες οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἀμερικῆς, συνήντησε χωρικόν τινα καταβάντα τοῦ ὄνου του και χαιρετίζοντα αὐτόν μετ' ἐκπλήξεως, τῷ ἔσφιγγε τὴν χεῖρα λέγων:

— Δός μοι τὴν χεῖρά σου φίλε μου, διὰ νά μεταδώσωμεν ἀλλήλοις τὴν θερμότητα τῆς ἀγάπης και ἐργασίας ὧν ἔχει ἀνάγκη ἡ πατρίς μας, διὰ τὴν εὐδαιμονίαν αὐτῆς και ἡμῶν.

Ἡ πρόδοσ τῆς Ἀμερικῆς ἦτο τὸ μόνον μέλημα, ἡ ἐνδελεχῆς μέριμνα και φροντίς τοῦ Φραγκλίνου. Δι' αὐτὴν ἔζη, δι' αὐτὴν εἰργάζετο και τὸ κατάρθωναι. Πάντες δὲ οἱ μετ' αὐτόν ἀναφανέντες μεγάλοι ἄνδρες τῆς Ἀμερικῆς ἐπὶ τὰ ἔχνη ἐκείνου ἐβάδισαν και ἐδοξάσθησαν.

Έν ἔτει 1778 κατάρθωναι νά συνάψῃ τὴν περιλάλητον ἐκείνην συνθήκην μεταξὺ Ἀμερικῆς και Γαλ-

Δός μοι τὴν χεῖρά σου διὰ νά μεταδώσωμεν ἀλλήλοις τὴν θερμότητα τῆς ἀγάπης και ἐργασίας.

λιάς, καθ' ἣν ἡ τελευταία αὐτὴ ἀνελάμβανε πάντα τὰ βάρη τοῦ πολέμου, χωρὶς νὰ ζητήσῃ οὐδεμίαν ἀμοιβὴν τῶν θυσιῶν τῆς. Ὁ ὑπὲρ τῆς Ἀμερικῆς ἐνθουσιασμός τῆς Γαλλίας ἦτον ἀπερίγραπτος, πάντες ἐπροθυμοποιούντο τίς πρῶτον νὰ προσφέρῃ τὸ ζῆλον τοῦ καὶ τὸ γρῆμα τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνδρείας ἀποικίας ἐκείνης, ἥτις ἐπολέμη διὰ τὴν αὐτονομίαν τῆς, ἐπανελημμένως διακηρύττουσα, ὅτι ἐπιθύμει νὰ ζῆσῃ ἐλευθερία. Τοῦτο κατώρθωσεν ὁ Φραγκλίνος, διὰ τῆς ἐπιτεθείσης ἐπισήμου σφραγίδος εἰς τὴν μεταξύ τῶν δύο γενναίων ἐθνῶν, τοῦ γαλλικοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ὑπογραφεύσαν συνθήκην κατὰ τὸν δέκατον ὄγδον αἰῶνα, οὗτινος τὰς πράξεις ἐπέκυρωσε καὶ ἐνίσχυσεν ὁ δέκατος ἔννατος, αἱ δὲ δημοκρατικαὶ τῶν δύο χωρῶν εἰσὶν ἐκτοτε ἀδιαρρήτως συνδεδεμένοι, τὸσον διὰ τῶν ἀμοιβαίων αὐτῶν ἐκδουλεύσεων, ὅσον καὶ διὰ τῶν κοινῶν αὐτῶν ἐμπνεύσεων καὶ πεποιθήσεων.

Ὁ πατριάρχης τῆς ἐλευθερίας, ὡς ὠνόμαζεν αὐτὸν ὁ Βολταίρος, προσεβλήθη τέλος ὑπὸ λιθάσεως, μετὰ ὀκτὼ ἐτῶν διαμονὴν ἐν Γαλλίᾳ. Ἦγε τότε τὸ ἐβδόμηκοστὸν ἔνατον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Πλὴν ἐπιθυμήσαντος τοῦ Φραγκλίνου ν' ἀποθάνῃ ἐν τῇ πατρίδι του, ἐπιβιβάσθη εἰς Χάρβηρ καὶ ἀπεβιβάσθη καλῶς ἔχων ἐν Φιλαδελφείᾳ, ὅπου ἐγένετο δεκτός μετ' ἀκρατῆτος ἐνθουσιασμοῦ ὑπὸ τῶν εὐγνωμόνων αὐτοῦ συμπατριωτῶν.

Ἀπεβίωσεν ἐν ἡλικίᾳ ὀγδοήκοντα τεσσάρων ἐτῶν, μετὰ τὸ θάρος καὶ τὰς ἐλπίδας ἀνθρώπου θεωροῦντος τὸν θάνατον ὡς δευτέραν γέννησιν ἢ μάλλον ὡς ἀναγέννησιν.

Ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἐκαράχθη ὁ ἀκόλουθος ἐπιτάφιος τὸν ὁποῖον μόνος εἶχε προετοιμάσει καὶ ἰδιοχειρῶς γράψῃ, ὅτε ἦγε ἡλικίαν εἴκοσι τριῶν ἐτῶν.

Ἔχει αὐτολελεῖ οὕτως, ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ ὑπὸ τῆς φιλοσοφικῆς Ἀμερικανικῆς Ἐταιρείας δημοσιευθείσῃ ἐκθέσει προσφάτως, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκατονταετηρίδος τοῦ Βενιαμίν Φραγκλίνου, οὕση πλήρως ἀνεκδότων καὶ ἐνδιαφερόντων γεγονότων.

THE BODY  
OF  
BENJAMIN FRANKLIN  
PRINTER  
(LIKE THE COVER OF AN OLD BOOK,  
ITS CONTENTS TORN OUT,  
AND STRIPT OF ITS LETTERING AND GILDING),  
LIES HERE FOOD FOR WORMS.  
YET THE WORK ITSELF SHALL NOT BE LOST;  
FOR IT WILL, AS HE BELIEVET, APPEAR ONCE MORE  
IN A NEW  
AND MORE BEAUTIFUL EDITION  
CORRECTED AND AMENDED  
BY  
THE AUTHOR.

Ἡ μετάφρασις αὐτῆς εἰς τὴν γλῶσσαν μας, ἔχει οὕτως : «Τὸ σῶμα τοῦ Βενιαμίν Φραγκλίνου, τυπογράφου (ὡς τὸ κάλυμμα παλαιῦ τινος βιβλίου, οὗτινος τὸ περιεχόμενον ἀπεσπάσθη καὶ ἐστερήθη τῶν γραμμῶν καὶ τοῦ χρυσοδίματος) ἐνταῦθα κείται, τροφὴ τῶν σκωλήκων. Τὸ ἔργον ὅμως αὐτὸ δὲν θ' ἀπωλεσθῇ, διότι ὡς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιστεύετο, θὰ ἀναφανῇ ποτε ἐν νεωτέρᾳ καὶ ὠραιότερᾳ ἐκδόσει, ἐπιδιωρθωμένη καὶ βελτιωμένη ὑπὸ τοῦ συγγραφέως.»

Ὁ Βενιαμίν Φραγκλίνος ἐγκαταλείπων τὴν ζῶν ἀφῆκε ὀπισθὲν του πλῆρες τετέλεσμένον τὸ καθῆκον ἀνδρὸς τιμίου καὶ ἐναρέτου, πολίτου ἀφροσώθεντος εἰς τὴν πατρίδα του, ἦν ὑπέρτερος ὡς ἀνὴρ σκεπτικός, οἰκονομολόγος, διπλωμάτης καὶ σοφός.

Ὁ Φραγκλίνος ὑπῆρξε τὸ ἐξοχον πνεῦμα, ὁ ἀναμορφωτὴς μᾶς ἀποικίας, ἥτις τὰ πάντα ἰδέετο, ἀναπλάσεως καὶ μεταμορφώσεως, καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν αὐτὸν ἀσχοληθέντα πανταχοῦς, εἰς τὴν γεωργίαν, εἰς τὴν υγιεινὴν, εἰς τὴν οἰκιακὴν οἰκονομίαν, εἰς τὴν ἠθικὴν, εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, εἰς τὴν διεθνῆ διπλωματίαν. Ὁ Βενιαμίν Φραγκλίνος εἶναι ὁ ἀληθὴς Ροβινσὼν τῆς Ἀμερικῆς, ὁ διοργανωτὴς τῶν τύπων καὶ τῆς οὐσίας ἐν οἷς διεμορφώθη αὐτὴ. Ἀφιέρωσε τὴν διὰ πλείστον προτερημάτων πεπρωκισμένην ἰδιοφυίαν του, τὰς ἐσχυσ-

σας αὐτοῦ δυνάμεις, τὴν παγκόσμιον αὐτοῦ ἰκανότητα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος του μετ' ἀφροσύσεως μοναδικῆς καὶ ἀνωτέρας πικρῆς ἐπαίνου. Ἐγένετο ὁ κατάλληλος σκάπανος τῆς Νέας Ἀμερικῆς, ἥς ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος τῆς οδοῦ ἣν αὐτὴ ἐρρωμένως σήμερον βαδίζει.

Ὀλίγιστα κηλίδες διακρίνονται ἐν τῇ ἡλιῷ τοῦ Φραγκλίνου, ἃς αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀπεκάλυψεν, ὁμολογῶν τὰς ἐλλείψεις του, τὰς ὁποίας τὸσον εὐφῶδες ἀπεκάλεσεν *ergata*. Μεταξὺ δὲ τῶν σφαλμάτων του τούτων, εἶδει νὰ συμπεριλάβῃ τὴν πρὸς τὸν Βόλνεϋ δοθείσαν συμβουλήν του, νὰ καύσῃ τὸ ἐξοχον αὐτοῦ ἔργον, *Les Ruines* (τὰ *εἰρεῖλια*).

Ὁ Φραγκλίνος ὡς ἠθικολόγος ἄγαν ἀποφθεγματικὸς καὶ ὑπὲρ τὸ δέον συμπερασματικὸς, στεροῦμένος τῶν μεγάλων φιλοσοφικῶν βλέψεων, ἀλλὰ τρέφων ἐν ἑαυτῷ τὴν χιμαιρικὴν ἰδέαν τῆς ἐν τῷ κόλπῳ ἀπάντων τῶν ἐθνῶν ἐμφωλεύσεως τῆς ἀρετῆς, δὲν εἶχε καιρὸν νὰ θέσῃ ὡς βάζει τῆς ἠθικῆς του τὴν ὑπάρχουσαν θρησκείαν, τὸν χριστιανισμόν, οὗτινος μόνον προσεπείθησε νὰ μεταφέρῃ τὰς ἀρχὰς του ἐν τῇ πολιτικῇ καταστάσει. Διὰ τοῦτο δὲν διέβλεπεν ἢ μόνον τὴν ὠραίαν φάσιν τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ἀπέστρεψε μετὰ χάριτος τὴν προσοχὴν του ἀπὸ τῶν ἀτελειῶν του, ἀπὸ τῶν *εἰρελιῶν* του, διὰ νὰ εἰπῶμεν καλῆτερον, ὡς ὁ Βόλνεϋ. Ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι εἰσι τοσοῦτω μοχθηροὶ μετὰ τῆς θρησκείας των, τί ἤθελον εἶσθαι ἀνευ αὐτῆς; ἔλεγεν ὁ Φραγκλίνος, καταδικάζων ἑαυτὸν διὰ τῆς πλημμελοῦς ταύτης ἐκφράσεως καὶ πεποιθήσεως του, ἐν ἣ τοσοῦτον ὑπονοητικῶς περιέχεται ἡ ὁμολογία τῆς ἀδυναμίας τῆς θρησκείας ἐπὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἐπιδράσεως, ἀφοῦ οὗτοι ἐξακολουθοῦσι διάγοντες μοχθηρῶς.

Ἐν τούτοις αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι ἐπαρραδειγματίσθησαν ἀπὸ τῶν μεγάλων αὐτῶν ἀνδρῶν, καὶ διατηροῦσι ἐτι τὸν πρὸς τὸν χριστιανισμόν καὶ τὴν ἐλευθερίαν φανατισμὸν των. Τὸ καλὸν βαδίζει πάντοτε πλησίον τοῦ κακοῦ, ἢ δὲ σικὶ ἀκολουθεῖ τὸ φῶς.

Περαιόντες τὴν περὶ Βενιαμίν Φραγκλίνου μικρὰν ἡμῶν ταύτην πραγματείαν, καὶ ἐξετάζοντες αὐτὸν εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς πρὸς τὴν πειραματικὴν φυσικὴν δράσεώς του, εὐρίσκομεν, ὅτι οὗτος ἔθεσε τὰς βάσεις τῆς περὶ ἠλεκτρισμοῦ θεωρίας καὶ μετὰ τοῦτον ὁ Γαλιλαῖος, διόπερ ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἐκτός του ὅτι ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος τῆς προόδου ἐν Ἀμερικῇ, ὑπῆρξεν ἐνταυτῷ καὶ ὁ σκαπανεὺς τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν.

φρίκ.

ΧΡΟΝΙΟΝ ΠΕΡΙΣΣΕΥΜΑ  
ΑΠΟΔΕΧΘΩΜΕΝ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑΝ

A

Οὐδεὶς φόβος, ὡς ἐκ τοῦ τίτλου, θὰ εἰκαζέ τις, μὴ ρίψῃ εἰς τὰς κομπὰς τοῦ περιοδικοῦ στήλας ἐναυσματικῆς λέξεως περὶ τοῦ περιλαλήτου περισσεύματος τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἢ περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ὁποῖου ἰδέα τοσοῦτον κατὰ τὰ τελευταῖα ἐτη διεκωδωνίσθη, συνεζητήθη, ἀνεσκολοπίσθη, ἀπέθανεν τέλος. Μοὶ φαίνεται — καὶ εἶναι — ὁ περὶ τούτου λόγος ἀρκούντως ἀτερπὴς καὶ μάταιος, ὥστε νὰ μὴ ἐπιθυμήσω νὰ ἀναμιχθῶ, ἔστω καὶ ἐν παρόδῳ εἰς τὸς οἰκονομικῶς λαθροβήτους τῶν ὑπολογισμῶν, οἵτινες ἐν προβληματικῇ πάντοτε εὐσυνειδησίᾳ ἐκτίθενται ἀπὸ τοῦ βήματός τῆς Βουλῆς ἢ ἐν ταῖς στήλαις τῶν ἐφημερίδων. Ἐνδιαφέρομαι ὡς Ἕλληνας διὰ τὴν περιπέθητον ἐπιφάνειαν τοῦ οἴκ. προβλήματος τῆς πατρίδος μου — προβλήματος ἄλλως τε φοβεροῦ καθ' ἀπαρὸν τὴν Εὐρώπην — ἀλλ' ἰλιγγιῶ ἐπὶ τῷ ἄγαν στενῷ συνδέσμῳ αὐτοῦ πρὸς τὰς πολιτικὰς διαμάχας. Ἐτερόν τι περισσεῖμα θὰ μὲ ἀπασχολήσῃ, ὅπερ δὲν ἀφορᾷ μὲν τὸ Δημόσιον ταμεῖον, ἀφορᾷ ὅμως τὴν ἀλήθειαν, ἥτις δι' ἡμᾶς τοὺς ὅλους εἰς πεπολιτισμένον καὶ πάλιν ἔθνος διαπλαττωμένους δέον νὰ ᾖ ἀντικείμενον θερμῆς λατρείας.

Τὸ περισσεῖμα τοῦτο πρὸ πολλοῦ εἶδει νὰ καταστῇ κύριον

ζήτημα ὑπὸ τῶν λογικῶς καὶ ὀλίγον μαθηματικῶς σκεπτομένων· δυστυχῶς ὅμως ἔχουσιν οἱ πλείστοι ἐν Ἑλλάδι τόσον ἀτελεῖς καὶ συγκεχυμένας ἰδέας περὶ τοῦ ἀπλοῦ ἄλλως ζήτηματος τούτου, ὥστε μία ἀνάπτυξις καὶ ἀνακίνησις αὐτοῦ ἐπιβάλλεται, τῶρα μάλιστα μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ νέου ἔτους. Πρόκειται περὶ τῶν 12 ἐκείνων περιττῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι προτρέχομεν τῶν Καθολικῶν. Καὶ θὰ φανῇ ἴσως παράδοξον ἐκ πρώτης ὄψεως πῶς ἔχομεν περισσεῖμα ἀφοῦ ἡμεῖς ὑπολειπώμεθα τῶν ἀκολουθούντων τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον, οἵτινες προηγούνται κατὰ τὰς ἑορτάς. Πῶς συμβαίνει τοῦτο καὶ ὅποια παρίσταται ἀνάγκη τῆς ἀπορρίψεως τῶν 12 αὐτῶν ἡμερῶν θὰ ἐξηγήσωμεν, γνωστοῦ ὄντος πόσον ἡμεῖς οἱ Ἕλληνας σφοδρὰ ἀντιπαθοῦμεν πρὸς τὰς φυσικομαθηματικὰς ἐπιστήμας, τὰς θετικὰς καὶ κατ' ἐξοχὴν ἐπιστήμας τοῦ λήγοντος 19 αἰῶνος.

B

Ἀνεκάθεν οἱ πεπολιτισμένη ἀνθρωπότης διέγνω τὴν ἀνάγκην μεθοδικῆς μετρήσεως τοῦ χρόνου, τὸ τε μέτρον ἀνεζητήθη ἐν σχέσει πρὸς φυσικὰ φαινόμενα, ὡς πρὸς τὰς ἐμφυλοχωρούσας μεταξὺ τῶν χρονικῶν διαστημάτων ἀποστάσεις. Ἀφ' ἧς ὅμως ἐποχῆς κατέστη γνωστὴ ἡ περὶ τὸν Ἥλιον στροφή τῆς Γῆς καὶ ἡ περὶ τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀξονα, σημαντικὴ ἀνεφάνη πρόδος πρὸς εὐρείαν, ὡς οἶόν τε ἀκριβῆ, τῆς μετρήσεως τοῦ χρόνου, ἥτοι τοῦ ἡμερολογίου, βασιζομένου ἐπὶ φυσικῶν, ὡς προελέχθη, φαινομένων· ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δὲ ταύτης ἀναφέρει καὶ ἡ Ἱστορία τὰ ἡμερολόγια.

Τὸ ἀρχαιότερον τῶν ἡμερολογίων, ὅπερ ἐλήφθη μετέπειτα ὡς βᾶσις τῶν μεταγενεστέρων καὶ ἐξ οὗ καὶ τὸ ἡμέτερον προέκυψεν, εἶνε, τὸ πρῶτον Ῥωμαϊκόν, ὅπερ εἶχον σὺν τῇ Ῥώμῃ καὶ αἱ πλείστοι λατινικαὶ πόλεις. Ἠρῆμεν δὲ 10 μῆνας περιλαμβάοντα ἐν ὅλῳ 304 ἡμέρας· ἤρχιζε δηλαδὴ ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου καὶ ἔληγε τῇ 31 Δεκεμβρίου. Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον δὲν ἐγνώριζον τότε. Τὸ ἔτος τοῦτο τοῦ ἀρχαιοτάτου Ῥωμ. ἡμερολογίου ἦτο πάντῃ ἀνεξάρτητον φυσικοῦ τινος φαινομένου καὶ ἄσχετον πρὸς τὴν ἐκάστοτε ἐπαναλαμβανομένην θέσιν τῆς Γῆς ὡς πρὸς τὴν Σελήνην καὶ τὸν Ἥλιον.

Ἀμυδρά τις μόνον σχέσις, εὐρεν ὁ Λιγούρος, ὅτι ὑπῆρξε πρὸς τὸ ἡλιακὸν ἔτος, ἦν ὅμως δὲν ἠδυνήθη νὰ ὀρίσῃ ἀκριβῶς, ἐλλείψει μαρτυριῶν. Ἡ κατάρτισις τοῦ ρηθέντος ἡμερολογίου ἀπεδίδετο εἰς τὸν Ῥωμίλον· ἀλλ' ὁ μετ' αὐτὸν Νουμάς ἐκ θρησκευτικῶν ὀρμώμενος λόγων, διεσκεύασε τὸ τοῦ Ῥωμίλου ἡμερολόγιον καὶ νέον κατηρτίσατο ἑναυτὸν δωδεκάμηνον, προσθεὶς τὸν Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον, οὓς καὶ ἀφιέρωσε ταῖς θεαῖς. Οἱ 12 οὗτοι μῆνες ἀντεστοίχουν πρὸς τὴν κατὰ μῆνα ἀλλαγὴν τῆς Σελήνης ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμφανίσεως αὐτῆς μέχρι τῆς πανσελήνου· ἦτο ἱσομῆνος ἔτος Σεληνιακόν. Ἡ ἀλλαγὴ τῆς Σελήνης διαρκεῖ ἀκριβῶς 29 ἡμέρας, 12 ὥρας, 44' καὶ 3". Ὅστε τὸ Σεληνιακόν ἔτος ἀποτελεῖται ἐκ 355 ἡμερῶν, 29 δὲ τοιαῦτα ἀποτελεῖται μῆνα. Ἄλλ' οὐδὲ τὸ οὕτω κατηρτισθὲν ἡμερολόγιον διήρκεσε πολὺ, διότι μεταγενεστέρως ἐκ τῶν δύο τούτων ἡμερολογίων, τοῦ δεκαμήνου καὶ δωδεκαμήνου Σεληνιακοῦ ἔτους, οἱ Ῥωμαῖοι ἱερεῖς ἴδιον ἐσχημάτισαν σύστημα· λέγομεν δὲ *ἱερεῖς*, διότι οὗτοι ἦσαν τότε οἱ σοφοί, αὐτοὶ ὄντες δικασταὶ καὶ ἀστρονόμοι! Τὸ σύστημα ὅπερ μετεχειρίσθησαν ἦτο τὸ ἔξης:

Ἐλαβον ὡς βᾶσιν τὸν ἑναυτὸν τοῦ Νουμά, ὃν διετήρησαν ἀναλλοίωτον, καὶ ἐκ τῶν 12 τοῦ ὁποῖου μηνῶν, 4 εἶχον 31 ἡμέραν, 6 εἶχον 29, ἐπίσης 29 ὁ Ἰανουάριος καὶ 28 ὁ Φεβρουάριος. Ἠρεύνθησαν δὲ καὶ εὐρον ὅτι τὸ ἔτος τοῦτο εἶχε σπουδαίαν διαφορὰν μετὰ τοῦ ἡλιακοῦ, τοῦ ἀστρονομικοῦ, τοῦ ἀληθοῦς ἔτους τοῦ συντελουμένου διὰ τῆς περιστροφῆς τῆς Γῆς περὶ τὸν Ἥλιον. Ἡ διαφορὰ ἦτο, ὅτι ἐνῷ τὸ ἡλιακὸν ἔτος εἶχε 365 ἡμέρας καὶ 6 ὥρας, τὸ τοῦ Νουμά εἶχε

1 Καθ' ἣν ἐσπέρων διεκρίνετο τὸ πρῶτον ἢ σελήνη, ἥτοι αὐτὴ ἢ ἐκ τοῦ μηνὸς καὶ ταύτην ἀνήγγελλεν ἐκάστοτε ὁ ἱερεὺς λέγων: *calo*. Ἐξ οὗ τῆς πρώτης ἡμέρας ἄλλως *Calendae* (Καλιάνθη), ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ παρ' ἡμῶν ἐνομοκρίσις *Καλλαντα*.

355 μόνον. Ἐδει λοιπὸν νὰ ἐπῆρχετο ἰσοζύγιον μεταξὺ τῶν δύο διαφερόντων ἑναυτῶν, καὶ πρὸς τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι ἐσχημάτισαν ἴδιον τινα μῆνα, διὰ τῆς ἐξῆς μεθοδοῦ, κατὰ λόγον τῶν ἀστρονομικῶν των γνώσεων.

Ἀνὰ πᾶν δευτέρον ἔτος προσθέτομον ἴδιον μῆνα, ὃν ἐκάλοον *mensis inter calales* ἢ *marcedonium*, *εμβόλιμον* μῆνα, ἀποταλούμενον ἐναλλάξ ὅτε μὲν ἐξ 22 ἡμερῶν, ὅτε δὲ ἐξ 23, διότι τοιαύτη παρίστατο ἀνάγκη, κατὰ dietiam, πρὸς ἀποφυγὴν πλάνης. Ὁ ἐμβόλιμος δὲ μῆν συνεσηροῦτο, οὕτως εἶπεν, μεταξὺ 2 ἡμερῶν τοῦ Φεβρουαρίου, τῆς 23ης καὶ 24ης. Ἐπῆρχετο ρήγμα ἐντὸς τοῦ δυστυχῶς Φεβρουαρίου, ἵνα τοποθετηθῇ ὁ *marcedonius*, ἀποκοπτομένην οὕτω τῶν ὑπολοίπων 5 ἡμερῶν τοῦ Φεβρουαρίου (24—29), αἵτινες προσετίθεντο εἰς τὸν ἐμβ. μῆνα, ὡς παράρτημα.

Τοιοῦτον τὸ ἐκ τῶν δύο συστημάτων διεσκευασθὲν ἡμερολόγιον· ἀλλ' ἡ μέθοδος αὕτη τῆς κατὰ dietiam παρεμβολῆς τοῦ *marcedonius*, μωρία ἐπέφερον ἄτοπα, ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἑορτῶν, σπουδαία δὲ συμπερόντα διεκυβεύοντα. Ἀστεροσκοπεῖον τότε δὲν ὑπῆρχεν ἐν Ῥώμῃ· οἱ ἱερεῖς ἦσαν ἐτι οἱ ἐμπιστοὶ τῆς ἀστρονομίας, διότι τὰ πάντα ἐφαίνοντο θαύματα, ἀποτελέσματα ὑπερτέρας δυνάμεως. Ἡ σύγχυσις ἐν τούτοις ἦτο μεγάλη· οἱ μῆνες δὲν ἦσαν σύστοιχοι τῶν ἐποχῶν· ὁ Ἰούλιος μετετέθη εἰς τὴν θέσιν τοῦ Δεκεμβρίου, καὶ ἀντὶ φυτείας ἐβλεπον χιόνια! Εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην τέρμα ἔδωκεν ὁ Ἰούλιος Καίσαρ. Ὅτε οὗτος ἐγένετο ὑπάτος, διέγνω τὴν ἀνάγκην νὰ κανονίσῃ ευρωθυμότερον τὰς ἐκ τῆς ἀνικανότητος τῶν ἱερέων προελθούσας ἀνωμαλίας. Ὁ Ἰούλιος Καίσαρ πράγματι μεγαλόνοος ἀνὴρ, ἀναλαβὼν τῷ 708 ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης καὶ 45 π. Χρ. τὴν ἐξουσίαν, ἐζήτησε νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τάξιν, μετεπέμψατο δὲ πρὸς τοῦτο ἐξ Ἀθηνῶν τὸν ἀστρονόμον Σωσιθέλην, ὅστις μετ' αὐτοῦ, διότι ὁ Καίσαρ ἦτο κέτορος καὶ τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης, κατηρτίσατο νέον ἡμερολόγιον, ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ Αἰγυπτιακοῦ ἡμερολογίου, τῶν Αἰγυπτίων οὐκ ὀλίγον ἀναδειχθέντων ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ καὶ ταῖς μαθηματικαῖς ἐπιστήμασι. Ἐδέχθησαν δ' οὗτοι, συμφώνως πρὸς τὰ ἀποτελέσματα εἰς ἃ κατέληξαν αἱ ἔρευναι αὐτῶν, ὅτι ὁ ἑναυτὸς ἀποτελεῖται ἐκ 365 ἡμερῶν πλεον 40ν ἡμέρας, καὶ 6 ὥρῶν. Ἡ στροφή τῆς Γῆς περὶ τὸν Ἥλιον ἀπὸ ἐαρινῆς εἰς ἐαρινὴν τροπὴν, ὡς λέγομεν σήμερον, συμπληροῦται εἰς 365 ἡμέρας καὶ 6 ὥρας, καὶ τοσαύτας ἐδέχθησαν, διότι δὲν ἠδύναντο νὰ ὑπάρξωσι κλάσματα τῆς ἡμέρας. Ἴνα ὅμως μὴ ἀπομακρύνωνται ἐν τῷ μέλλοντι τῆς ἀληθείας, προσθέτομον ἀνὰ πᾶν 4ον ἔτος μίαν ἡμέραν, ἀντὶ τοῦ ἐμβολιμοῦ μηνὸς τοῦ κατὰ Νουμά ἡμερολογίου, ὅστις ἐγένετο ὅπως συμπληροῦνται αἱ 11 ἡμέραι· ἢ νῦν δὲ προστεθείσα ἡμέρα ἐκλήθη ἐμβόλιμος. Ἡ προσθήκη αὐτῆς δικαιολογεῖται, διότι ἐκ τῶν τετάρτων ἀτινα αἱ διαφοραὶ εὐρέθησαν, παρουσιάζεται θροισμα 24 ὥρῶν κατὰ 4 ἔτη. Ἐν τούτοις τὸ περιέργον εἶνε, ὅτι ἐνῷ ὁ Ἰούλιος Καίσαρ δι' ἰδιαίτερον πρὸς τοῦτο διατάγματος ἐδημοσίευσεν τὸ ἡμερολόγιόν του καὶ ἐπεξήγησε τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, οὐχ ἦττον οἱ ἱερεῖς δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐνοήσωσι τὸν μηχανισμόν τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν συνειπῶς νὰ τὸ ἐφαρμόσωσιν. Ὡς ἐκ τούτου, ἐπειδὴ ἐλανθάσθησαν κατὰ μίαν ἡμέραν, ἐντὸς 36 ἐτῶν, ἐπῆλθε μικρὰ ἀνωμαλία πάλιν, ἣν διόρθωσεν ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν Ἰούλιον Καίσαρα αὐτοκρατορῆσας Αὐγούστος Ὀκτάβιος.

Οὕτω κατηρτίσθη τὸ Ἰουλιανόν ἡμερολόγιον, ὅπερ καὶ τὴν σήμερον ἐτι διέπει ἡμᾶς μετὰ τοσοῦτους αἰῶνας.

(ἔπειτα συνέχεια)

Δ. Ι. Κ.

Ἐξυπνὰς τὴν πρῶτιν καὶ ἀπέρχεσαι εἰς τὴν πεδιάδα. Πανταχόθεν ἐκτείνεται οὐρανὸς σαφερίσιμος καὶ ὠραιότατος, ἀλλ' ἄγνοεῖς ὅτι, ἐν ᾧ ἐκοιμᾶσθαι τὰ νέφη διαλυθέντα ἔχουσιν ἀφανωτάτην βροχὴν. Ὡ! πόσοι ἄνθρωποι δυστυχῆς δεικνύουσι τὴν πρῶτιν ὄψιν ἰτάρχον, ἀλλ' ἐκλαύσαν ὄλην τὴν νύκτα!

X

## ΕΡΩΣ ΠΑΡΑΚΑΙΡΟΣ

(Αιτήγματο πρωτότυπον)

(συνέχεια)

Να γίνη σύζυγος του Πέτρου ήτο πλέον αδύνατον, οὐδέποτε θὰ συγκατένευε εἰς τοιαύτην ὑποχώρησιν, διότι οὕτω κατεστρέφοντο τὰ δειρά της, καὶ θὰ ἀπνηνείτο τὰς δοξασίας της. Θὰ ἐδολοφόνη τὸν ἔρωτά της.

Ἐὰν συνεζυγυνοῦτο πρὸς τὸν Πέτρον τὸν πλούσιον, ὅστις θὰ τὴν εἰσήγαγεν εἰς τὸν κόσμον τῶν ἐπιδείξεων, τῆς λαμπρότητος καὶ τῶν διασκεδάσεων, δι' ἃν καὶ μόνον ἔζη, ἠσθάνετο, ὅτι θὰ τὸν ἠγάπα διὰ παντός· ἀλλ' ἐὰν συνεζυγυνοῦτο πρὸς ὑπάλληλον ἄσημον, μεθ' οὗ θὰ διήγε βίον ταπεινὸν καὶ ἐν τῇ ἀθλιότητι, καὶ ἴσως χειρότερον τοῦ ἡδη διαγομένου μετὰ τῶν γονέων της, ἠθιζέτο, ὅτι πολὺ ταχέως θὰ καταλαμβάνετο ὑπὸ τρομερᾶς ἀπογοητεύσεως.

Νὰ ἀφήσῃ δ' ἄφ' ἑτέρου πᾶσαν ἰδέαν ἀξιοπρεποῦς ὑπάρξεως, νὰ ὁμολογήσῃ τὸ λάθος της, ν' ἀναμένη καλεῖτεραν τύχην, δὲν θὰ ἦτο τοῦτο προτιμότερον; Μήπως δὲν ἦτο ἀκοῦντως ὠραία καὶ ἐπαγωγὴς, ὅπως πραγματοποιήσῃ βραδύτερον τοὺς φιλοδόξους αὐτῆς σκοπούς; Ἀλλὰ πῶς ὁ πατήρ της καὶ ἡ μήτηρ της θ' ἀποδεχθῶσι τοιοῦτον αἴσχος;

Καὶ αὕτη δὲ ἡ ἴδια πῶς ἤθελεν ὑποφέρει τοῦτο;

Προτιμότερος ὁ θάνατος!

Ἡ λέξις αὕτη, τὴν ὁποίαν ὡς ἐκ συμπτώσεως εἶχεν εἰπεῖ εἰς τὸν Πέτρον, χωρὶς αὐτῆς νὰ ἐκφράξῃ ὀριστικὴν ἀπόφασιν, συχνάκις ἤδη ἐπανήρχετο εἰς τὴν διάνοιάν της καὶ τῇ ἐπεβάλλετο.

Ἄλλοιαν ἄλλην διέξοδον νὰ προτιμήσῃ; Ἐβασανίζετο νυχθημερόν, πλὴν ἡ τάλαινα δὲν εὗρισκεν οὐδεμίαν.

Διὰ τοῦ θανάτου τὸ μέλλον της θὰ ἐβελτιούτο, διότι οὗτος θὰ τῇ ἐδίδοε πτέρυγας νὰ πετάξῃ πρὸς τὰς μακαρίους ἐκείνας μονὰς, ἐνθα τὴν ἀνέμενον ἡ αἰώνια ἀνάπαυσις, ἡ δικαίη ἡσυχία, καὶ ἡ οὐρανία εὐδαιμονία, ἀνευ βατάνων, ἀνευ ἀγώνων, καὶ ἀνευ εὐθύνων. Τί καλεῖτερον, τί εὐκολώτερον τοῦτου νὰ εὕρῃ; Ἀφοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἡ σκληρὰ εἰμαρμένη τὴν κατεδίωκε δι' ἀλύματων, τί ἄλλο τῇ ἀπέμεινεν, ἢ νὰ τὸν ἐγκαταλείψῃ τὸ ταχύτερον; Οὔτε ἡ πρώτη, οὔτε ἡ μόνη θὰ ἦτο, ἥτις ἐλάμβανε τοιαύτην ἀπόφασιν ἐκουσίως, ἐν ὧν αὐτῆς τῷ κάλλει, τῇ νεότητι καὶ τῇ ὠραιότητι.

Πολλάκις εἶχεν ἀκούσει νὰ ὀμιλῶσι περὶ αὐτοκτονίας ὠραιῶν νεανίδων ἀπλητισμένων, χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ ποτὶ καλῶς καὶ κατὰ βῆθος τὰ διατὶ καὶ τῶν ὁποίων τὸ τραγικὸν τέλος τῇ ἐξηγεῖτο μόνον διὰ τῆς λέξεως, ἥτις ἐν τούτοις τὸ πᾶν ἐκφράζει — ὁ ἔρως. — Βεβαίως θὰ τῇ ἔλειπε κατὰ τὴν κρίσιν ἐκείνην στιγμὴν τὸ θάρρος καὶ ἡ δύναμις τῶν αὐτῶν ἐκείνων θυμάτων τοῦ κόσμου τούτου, τὰ ὅποια ἦσαν ἀπέλιπον αὐτῆς ἐν τῷ παρόντι, καὶ ἔχοντα πρὸ αὐτῶν μέλλον βέλτιον τοῦ ἰδιοῦ της, ἔσχον τὴν τόλμην νὰ ἀποθάνωσιν ἐθελουσίως, ὅπως ἀποφύγῃ τὸ δνειδὸς τῆς ἀναξιοπρεποῦς ὑπάρξεως. Τὸ θάρρος τοῦτο ἡ Ἀσπασία, ἐν τῇ κρίσει στιγμῇ θὰ τὸ ἔχη, καὶ ἀπὸ τοῦδε θὰ προετοιμασθῇ ὑπερηφάνως καὶ μετ' αὐταπαρνησίας νὰ τὸ διατηρήσῃ.

Ἐίρωνεῖα τῆς ὑπάρξεως! Ὄποταν ἡ Ἀσπασία ἀφίετο εἰς τὰς σκέψεις ταύτας, τὸ τεταράχμενον αὐτῆς πνεῦμα ἀνεκουφίζετο! ἠσθάνετο ἑαυτὴν ὀπλιζομένην ὑπὸ ἀκαταμάχητου θάρρους καὶ δυνάμεως, καὶ ὅσῳ ἀποτρόπαιος καὶ σκληρὸς τῇ ἐπαρυσιάζετο ὁ θάνατος, τοσοῦτον ὑψοῦτο ἡ διάνοιά της πρὸς τὴν ἔνδοξον καὶ ἀξιοπρεπῆ νίκην.

Ἡ Ἀσπασία δὲν ὀμοιάζε ποσῶς πρὸς τὰς γυναῖκας ἐκείνας αἰτίνας παραδιδόμεναι ψυχῇ τε καὶ σώματι εἰς τὴν ὕλην, καὶ εἰς τὰς κοσμικὰς βαναυσότητας, γίνονται ἔρμαιον καὶ θύμᾳ τῆς ταπεινότητος καὶ τῆς ἀτιμίας, καὶ εἴτα δυσκολεύονται νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸν κόσμον τοῦτον πρὸς ὃν ἐσυνήθισαν νὰ τρέφωσι τρυφερὸν ἔρωτα. Ἀπεναντίας ἀπρηχθάνετο αὕτη τοῦτον ἡδη ψυχῇ τε καὶ σώματι.

Καὶ ἠτένιζε πρὸς τὸν οὐρανὸν μετὰ συμπαθείας.

Εἶτα δὲ προσέβλεπε πρὸς τὴν θάλασσαν, τὴν κάτωθι αὐτῆς καὶ πολὺ πλησίον κειμένην, τὴν πάντοτε ἐτοιμὴν νὰ τὴν δεχθῆ, καὶ ἥτις θὰ τὴν ἔφερον ἐπ' αὐτῆς πλέουσαν, μετὰ τὴν κόμην λευκωμένην καὶ ἐσκορπισμένην ἐπὶ τῶν ὑδάτων μακρὰν, πολὺ μακρὰν πρὸς τὴν Μεσόγειον, πρὸς τὴν Ἀφρικὴν, τίς οἶδε ποῦ.

Ἡθέλησε νὰ ἴδῃ κάλλιον τὴν ἐναντι αὐτῆς ἐκτεταμένην θάλασσαν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς θέσεως ἐν ἣ ἵστατο τὸ βλέμμα αὐτῆς δὲν ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ μεγάλην καὶ μακρινὴν ἔκτασιν.

— Ἀπὸ τῶν Κυθήρων, ἀπὸ τῆς νέας κατοικίας, ἐνθα θὰ μεταβῶμεν, ἴσως ἀπὸ αὐρίου, εἶπε καθ' ἑαυτὴν, θὰ ἀντιληφθῶ καλλίτερον τῆς ἐκτεταμένης αὐτῆς θαλάσσης.

Καὶ ὅντως τὴν ἐπιούσαν μετῴκησαν εἰς τὴν πρᾶτευοῦσαν τῶν Κυθήρων, ἠμίσαιαν ὠραν ἀπέχουσαν τοῦ Καφαλίου, ἐπὶ ὄροπεδίῳ καὶ γραφικωτάτῃ θέσει κειμένης.

Τὰ Κυθήρα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Ἐνετῶν δὲν ἤλλαξαν οὔτε θέσιν, οὔτε σχῆμα, οὔτε σχέδιον, ἀλλ' ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἀπόλλυνται κατεριπούμενα ὑπὸ τοῦ πανδαμάτορος χρόνου. Ὅσα δὲ προσετέθησαν ἐπὶ τῆς Ἀγγλικῆς κατοχῆς τῆς νή-



Ἦλθεν εἰς τὸν ἐξώστην, ὅπου μεθ' ὀφθαλμοῦς ἀποεπληρηνμένους

σου ταύτης, συμπεριλαμβανομένης ἐν τῇ Ἑπτανήσῳ, οἰκοδομαί, ὁδοὶ καὶ ἄλλα δημόσια ἔργα, καὶ αὐτὰ καταπίπτουσι βαθμηδόν. Τὸ δὲ ὑπὸ τῶν Ἐνετῶν κατασκευασθὲν, πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ἀπορρήτου ὄντως θέσεως, ἐν ἣ κεῖται ἡ πόλις τῶν Κυθήρων, φρούριον, δεσπόζει ὅλης ἐκείνης τῆς περιοχῆς. Ἐντὸς καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ εἰς ὕψος δυσχιλίων περίπου μέτρων ἀπὸ τῆς θαλάσσης φηκοδόμηται αἱ οἰκίαι τῶν Κυθηρίων, ἐν μὲν τῶν ὁποίων ἦλθε νὰ ἐγκατασταθῇ ἡ οἰκογένεια τοῦ κ. Κ. . . ὅπως ἀποφύγῃ τὸν μονότονον τοῦ Καφαλίου βίον.

Ὁ κ. Κ. . . ἀμέσως κατεγίνετο νὰ συνάψῃ σχέσεις πρὸς τοὺς φιλοφρονεστάτους καὶ φιλοξενοστάτους προύχοντας τῆς νήσου, χάριν τῆς θυγατρὸς της, πλὴν αὕτη τὰ πάντα ἀποφεύγει καὶ πάντες τῇ προξενούσῃ ἀποστρεφθῆν.

Τὴν ἐπομένην τῆς ἐκεῖ ἐγκαταστάσεώς των, ἡ Ἀσπασία ἐγερθεῖσα λίαν πρῶτ, περιεβλήθη τὸ ἐπανωφόριόν της, ἔβαλλε τὸν πῖλον της καὶ ἦλθεν εἰς τὸν ἐξώστην, ὅπου ἐπὶ πολὺ μεθ' ὀφθαλμοῦς ἀποεπληρηνμένους καὶ βεθυθισμένους εἰς τὸ ἀχανές τῆς Μεσογείου θαλάσσης, παρετήρει τὴν μεγαλοπρεπῆ πλὴν

καὶ φοβερὰν ταλάντωσιν αὐτῆς. Τὸ χάος καὶ ὁ βόμβος τοῦ ἀχανοῦς πελάγους τὴν εἶχον ἀποπλανῆσαι καὶ ἀποσπάσῃ τὸν νοῦν.

Ἐύρισκετο πάντοτε εἰς τὴν θέσιν ταύτην, σκεπτομένη καὶ μὴ κινουμένη ποσῶς, ὅποτε τὴν πρῶξιν ἡ μήτηρ της ἦλθε καὶ τὴν εὗρεν ἐκεῖ.

— Πῶς; εἶσαι ἐδῶ Ἀσπασία; τῇ λέγει μετὰ τρυφερότητος, παρατηροῦσα αὐτήν. Πότε ἠγέρθη; Σὲ βλέπω πολὺ ἡσυχον, φαίνεται ὁ ἀήρ τῆς θαλάσσης σοὶ ἔκαμε καλόν.

— Ναι, ἀπεκρίθη ἡ Ἀσπασία μετὰ θλιβεροῦ μειδιάματος, μοι ἔκαμε καλόν.

Ἀλλὰ μὴ ἐπιθυμοῦσα ποσῶς, ὅπως ἡ μήτηρ της ἐξακολουθῆσῃ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἤλλαξεν ὀμιλίαν, καὶ ὀμιλεῖ περὶ τῆς νέας κατοικίας, ὁμολογοῦσα ὅτι αὕτη ἦτο πολὺ καλλίτερά τῆς προτέρας ἐν Καφαλίῳ, ἣν δὲν ἤλπιζε νὰ εὕρῃ τοιαύτην.

— Σὲ βεβαίω, ὅτι ἐδῶ θὰ περάσωμεν πολὺ καλλίτερον, ἀνευτέρων καὶ εὐτυχέστερον, ἔλεγεν ἡ μήτηρ.

— Ὡ! ναι, ἐδῶ θὰ ἦσθε εὐτυχεῖς! ἀνερῶνησεν ἡ Ἀσπασία.

Ἄλλ' αὐθρῆι, αἰσθανομένη ὅτι ἡ ἐκφρασις αὕτη ἠδύνατο νὰ τὴν προδώσῃ, ἐπανέλαβε προσπαθοῦσα νὰ φανῇ εὐθυμος.

— Λοιπὸν, μήτηρ, πῶς θὰ περάσωμεν ἐδῶ; καλλίτερα; εἰπέ μου, πῶς θὰ διέλθωμεν τὰς ὥρας μας.

Καὶ διὰ μακρῶν ἡ κυρία Δέσπω μετὰ μεγίστης εὐχαριστήσεως τῇ ἐξήγει ἐν μεγάλῃ λεπτομερείᾳ τὸν τρόπον τῆς νέας αὐτῶν ἐγκαταστάσεως καὶ διαβιώσεως.

— Τὸ μέγαλον δωμάτιον τὸ ὁποῖον κεῖται πρὸς τὴν αὐλήν, τῇ ἔλεγε, θὰ χρησιμεύσῃ ὡς γραφεῖον διὰ τὸν πατέρα σου, καὶ ἡμεῖς θὰ ἔχωμεν τὸ παρακείμενον δωμάτιον, ὅπου θὰ ἐργαζώμεθα ἢ ἀναγινώσκωμεν, καὶ θὰ διατριβώμεν τὰς ὥρας τῆς ἀνίας, ὅπως οὕτω ἀποφεύγωμεν τὴν μονοτονίαν τὴν ὁποίαν ἔχουσιν ὅλαι αἱ μικραὶ πόλεις τῆς Ἑλλάδος. Ἀπὸ τῆς θυρίδος τοῦ δωματίου τούτου ἔχομεν τὴν θέαν τῆς θαλάσσης καὶ θὰ βλέπωμεν τὰ ἴσα πλοῖα τὰ ὅποια καθ' ἑκάστην θὰ διέρχονται ἐνώπιον ἡμῶν, ἐφ' ὅσον θὰ ἦσαι μεθ' ἡμῶν, ὅποταν δὲ ὑπανδρευθῆς, σὺ μὲν θὰ ὑπάγῃς μετὰ τὸν σύζυγόν σου, ἐγὼ δὲ μετὰ τοῦ πατρὸς σου, δὲν θὰ ἐγκαταλείψωμεν τὴν οἰκίαν ταύτην· δὲν εἶναι οὕτω καλὰ;

— Ὡ! ναι, πολὺ μ' ἀρέσκει, δὲν ἔχετε ἰδέαν μήτηρ.

Πρὸς τὸ ἐσπέρας, ἐνῶ ὁ κ. Κ. . . ἐπιστρέφειν ἐκ Καφαλίου, ἐπορευθῆσαν ἀμφότεραι εἰς προὔπαντήσιν του, ἡ δὲ Ἀσπασία λαβοῦσα τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

— Πῶς ἐπέρασατε μόνος σας σήμερον ἐν Καφαλίῳ; τὸν ἔρωτά.

— Ὡ! πολὺ καλὰ, ἐγὼ ἔλαβον τὴν ἀπόφασιν νὰ μένω πλέον ἐδῶ καὶ εὐχαριστοῦμαι. Ἦῦρα τὴν ἡσυχίαν μου καὶ ἐργάζομαι πολὺ εὐχαριστήμενος. Καὶ εἰς πῶς διήλθετε ἐδῶ;

— Καὶ ἡμεῖς πολὺ καλὰ, ἐτακτοποιήσαμεν ὅλα τὰ πράγματα, τὸ γραφεῖόν σας, τὰ δωμάτια μας, ὅλα, καὶ θὰ περάσωμεν καλὰ.

— Ὡ; βεβαίως, τὸ πιστεύω ἐπανελάβεν ὁ πατήρ, θὰ ἡμεῖς καλλίτερα ἐδῶ. Ἐπειτα ὑπάρχει ἡλικία τις καθ' ἣν ἐννοεῖ τις ὅτι ἡ εὐτυχία ὑπάρχει εἰς τὴν ἀπλότητα καὶ μετριωροσύνην.

— Ναι, ἀλλὰ πρέπει νὰ φθάσῃ τις τὴν ἡλικίαν αὐτήν.

— Θὰ τὴν φθάσῃς καὶ σὺ τὴν ἡλικίαν αὐτήν.

— Ναι, ἀπεκρίνατο μετὰ τινος θλίψεως ἡ Ἀσπασία, πλὴν ὅ,τι βλέπω τώρα, εἶναι, ὅτι τὰ πράγματα βαίνουν καὶ τακτοποιοῦνται μόνον διὰ τὴν ἰδικὴν σας ἡσυχίαν καὶ εὐδαιμονίαν.

— Καὶ διὰ τὴν ἰδικὴν σου.

— Ὡ! ναι, καὶ διὰ τὴν ἰδικὴν μου, ἴσως, πλὴν ἐγὼ δὲν τὴν λαμβάνω πλέον ὡς ὅψιν μου.

— Τοῦτο δηλοῖ, ὅτι ταχέως σκέπτεσαι νὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃς.

Ἡ Ἀσπασία προσεπάθησε νὰ μὴ προδώσῃ ἑαυτήν.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικόν μου, εἶπεν.

Τὰς λέξεις ταύτας ἐπρόφερε μεθ' ὕψος ἀνάμικτον χολῆς

καὶ μειδιάματος, ἀλλὰ αἰσθανομένη, ὅτι τὰ δάκρυα ἔφθανον πρὸ τῶν ἐλεφθριδίων αὐτῆς, ἀφήκε τὸν βραχίονα τοῦ πατρὸς καὶ ἔτρεξε δὴθεν νὰ κόψῃ μίαν μαργαρίταν, τὴν ὁποίαν ἔβλεπε παρὰ τὴν ὁδόν.

Μετ' ὀλίγον ἐπανήλθε καὶ ἐτοποθέτησε τὸ ἄνθος ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ πατρὸς της.

— Ἀλλὰ τὸ καλλίτερον ἐπανελάβεν, εἶναι ὅτι δὲν θὰ ἐγκαταλείψῃς πλέον τὸν οἶκόν σου ἐπὶ ἑβδομάδας καὶ μῆνας, ὅπως ἐπραττες εἰς Ἀθήνας, τρέχων δι' ὑποθέσεις σου δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ καὶ χάνων τὴν ἡσυχίαν σου ἀνευ σπουδαίου κέρδους.

— Ναι, ἔκαμα ἀρκετὰ ταξείδια καὶ ὁδοιπορίας, καὶ ἐὰν ἐγκατέλειπα τὸν οἶκόν μου καὶ τὴν ἡσυχίαν μου τὸ ἔπραξα ἐξ ἀνάγκης. Γνωρίζω τὰ θελήγτρα τῆς οἰκιακῆς εὐδαιμονίας καὶ εἰξυρῶ πολὺ καλὰ νὰ ἐπωφελωμαι αὐτῶν, ὅσῳκις μοι παρίσταται ἡ εὐκαιρία.

Ἐνεθυμῆτο ἡ τάλαινα, ὅτι πολλάκις ἀγαφαινοῦτο νεφροδία τινα ἐν τῇ οἰκογενειακῇ αὐτῶν ἐστία, ἄτινα προῦκάλοιν τὴν ἐκρηξιν μικρῶν καταιγίδων, ὅτι ταῦτα ἐγεννώοντο ἀπὸ τῶν δυσχερειῶν τοῦ βίου καὶ ἐλυπεῖτο ἐνδομύχως ἂν αὕτη ἐκλίπη ἀπὸ μέσου τῶν γονέων της, μήπως δυσχερῆν τὴν ὑπαρξιν καὶ τὴν νεωστὶ κτηθείσαν οἰκιακὴν τῶν ἡσυχίαν. Καὶ ναὶ μὲν κάπως ἀνεκουφίζετο σκεπτομένη, ὅτι ἐν Κυθήροις θὰ ζῆσσι καλῶς, ἀλλὰ τίτιν τρόπον νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸν πατέρα της, ὡς τέκνον εὐπειθὲς καὶ ἀγαπῶν τοὺς γονεῖς του τὴν ἐξῆς παράκλησιν τῆς «Πάτερ, ἐν μόνον πρᾶγμα καὶ οὐδὲν πλέον σοὶ ζητῶ ἦδη, ἢ νὰ διάγῃς γλυκύτερον καὶ ἡπιώτερον πρὸς τὴν μητέρα μου, καὶ νὰ μὴ τὴν ἐγκαταλίπῃς πλέον, καὶ νὰ μὴ τῇ προξενῆς θλίψεις, ἐν ὅσῳ διέλθετε τὰς τοῦ κόσμου τούτου πικρίας».

Ἡ σύστασις ὅμως αὕτη δὲν ἤθελε φανῆ παραξένως εἰς τοὺς γονεῖς της; καὶ τοιαῦται λέξεις προφερόμεναι ὑπὸ τῶν χειλέων της, δὲν ἤθελον ἀποκαλύψει τὴν ἀπόφασίν της; Ἀφοῦ δὲ εἰκοσάκις καὶ πλέον περιέφερε εἰς τὸ στόμα της φράσιν, ἣν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκστομήσῃ, παρελάβεν ἀφῆνης τὴν μητέρα της ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ πλησιάσασα αὐτὴν πρὸς τὸν πατέρα της, ὡς νὰ ἤθελε νὰ τοῖς ἀποκαλύψῃ μυστικόν τι, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἀκουσθῇ παρ' ἄλλου.

— Νὰ ἀγαπάσθῃ, τοῖς εἶπεν.

Δ.

Ἀποσυρθεῖσα ἐν τῷ ἄμα ἡ Ἀσπασία ἐν τῷ δωματίῳ αὐτῆς, ἐκλίσε τὴν θύραν διὰ τοῦ κλειθροῦ, κατεβίβασε τὰ παραπετάσματα τῶν θυρίδων καὶ ἀπέβαλε τὰ φορέματά της.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν εἶχεν ἐννοήσει τὴν ἐνδιαφερόμεσαν κατάστασιν της, δὲν εἶχε ἐτι ἀπαλύνει τὰ δέματα τοῦ ἐπιστηθίου της, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἐξηκολοῦθε περισιγγούσα τὴν ὀσφύν της καὶ φέρουσα τὰ φορέματά της, ὡς πάντοτε μὲν ὅτι ἦτο κόρη, πλὴν ἐσχάτως ἤρξατο ὑποφέρουσα, ἐνίοτε μέχρις ἀποπνιγμοῦ, καὶ κάποτε ἀπειλομένη ὑπὸ σπασμῶν, οἷτινες θὰ τὴν ἐπρόδιδον βεβαίως, ἂν δὲν ἐστερεῖτο τῶν μέσων τῆς ἐν Κυθήροις ἐλευθερίας της.

Τὴν ἡμέραν ταύτην, πλέον παρὰ ποτε εἶχεν ὑποφέρει, ἐπανειλημμένως δ' ἔλειψε νὰ λιποθυμήσῃ ἐν ταῖς ἀγκάλας τῆς μητρός της.

Καὶ ἐν τούτοις ὁ Πέτρος δὲν εἶχεν ἀντιληφθῆ ἐπακριβῶς τῆς πραγματικῆς θέσεως τῆς μνηστῆς του, οὐδὲ τῶν μεταβολῶν τοῦ προσώπου της.

Λέγεται, ὅτι ἐν τοιαύταις περιστάσεσι ἡ γυνὴ καθίσταται ἀριστοτέχνης!

Τῇ ἀληθείᾳ δέ, οὔτε ὁ πατήρ αὐτῆς, οὔτε ἡ μήτηρ εἶχον ἐννοήσει τίποτε, καὶ τοῦτο ταῖς ἐπέτρεπε, διότι ἡ καθημερινὴ παρουσία τῆς θυγατρὸς των πλησίον των, ἐκόλυεν αὐτοὺς ν' ἀντιληφθῶσιν αἰφνιδίως τῆς μεταβολῆς ταύτης. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἡ Ἀσπασία, ἐλάμβανε πάσας τὰς προφυλάξεις ἀποσυρομένη ὅσῳκις αἱ περιστάσεις ἐπέβαρυναν αὐτήν, μὴ βαδίζουσα οὐδέποτε πρὸ αὐτῶν, καὶ ἀποφεύγουσα νὰ ἴστανται ὀρθία ἐνώπιόν των.

Πλήν ἕως τότε; Ἐπί πόσας ἡμέρας ἀκόμη, ἡμέρας ἢ ὥρας ἠδύνατο νὰ κρυβῆ, χωρὶς νὰ ἀποκαλυφθῆ ἢ θείας τῆς, καὶ προδοθῆ;

Καὶ τότε πῶς θ' ἀντίτειχε εἰς τὸ αἶσχος καὶ τὴν ἀτιμίαν; Πῶς θὰ ἐδικαιολογεῖτο; καὶ τί θ' ἀπεγίνετο;

Ταῦτα ἤδη ἀπεπομένη, ἐκάλυπτε τὸ πρόσωπον καὶ ὠδύροτο, ἀλλ' οὐδὲν τούτων τῆ ἐχρησίμευε. Ἐδεῖτο ἑτέρου ἀντιφαρμάκου, καὶ φαρμάκου ταχυτάτου δραστικοῦ καὶ ἀποτελεσματικοῦ.

Ἐν τῷ δωματίῳ αὐτῆς δὲν ὑπῆρχε κάτοπτρον κατάλληλον ὅπως ἀντικατοπτρισθῆ καὶ σταθμίσῃ τὴν θέσιν τοῦ σώματός τῆς πρὸς τὰς ἡμέρας ἢ ὥρας, ἄς εἶχεν ἀκόμη ὅπως παλαιῆ μέτρι τῆς ἀπαισίτου φεῖ! στιγμῆς τῆς τρομερᾶς ἀποφάσεως ἣν εἶχε λάβει. Εἶχε ὁμως μικρὸν τι κάτοπτρον, τὸ ὅποιον ἀποσπάσατο ἐκ τοῦ τοίχου, ὅπου ἐκεῖτο, τὸ ἔθηκεν ἐπὶ τινος καθέκλας, κλίνουσα αὐτὸ καταλλήλως, καὶ ἐποποθέθη ἀπέναντι αὐτοῦ, ἵνα κάλλιον ἐξετάσῃ τὴν σωματικὴν αὐτῆς κατάστασιν.

Καὶ ἐξεπλάγη! ἠρυθρίασε! ἠπόρησε δὲ πῶς ἡ μήτηρ τῆς δὲν ἀντελήφθη ἐτι τίποτε, ἀλλ' ἐξηκολούθει ἀποδίδουσα τὴν ἐξήγησιν τῆς καχεξίας τῆς θυγατρὸς τῆς εἰς ἠθικὰ ὅλως αἰτια καὶ ἀνεξάρτητα τῆς φοβερᾶς σωματικῆς τῆς μεταβολῆς καὶ τελείας καταστροφῆς.

(Ἔπεται συνέχεια)

## Ο ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ ΣΧΛΙΕΜΑΝΝ

Χάριν περιεργείας παρατιθέμεθα ὧδε σημειώσεις τινὰς ἀφορῶσας τὸν βίον τοῦ σοφοῦ τούτου ἀνδρός.

Ὁ Σχλίεμανν ἐγεννήθη κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο καθ' ὃ ἡ Ἑλλάς διεξῆγε τὸν γιγάνθειον καὶ ἱερὸν αὐτῆς ἀγῶνα, κατὰ τὸ 1822 ἐν Νεο-βουκόφ, ἐν τῷ μεγάλῳ δουκάτῳ Μεκλεμβούργου Σχουέριν· ἐπειδὴ δὲ μόνον εἰς βιομηχανικὰς καὶ ἐμπορικὰς μελέτας εἶχεν ἐπιδοθῆ, ἐγένετο παντοπώλης. Ἀλλὰ δυστύχημα τι τὸν κατέστησεν ἀνίκανον εἰς τὸ νὰ ἐγείρῃ μεγάλα βάρη καὶ αὐτοῦτο ἔνεκα παρήτησε τὸ ἐμπόριον, ἐλθὼν εἰς συμφωνίας ἐν Ἀμβούργῳ μετὰ τινος πλοιαρχοῦ νὰ ὑπηρετήσῃ ὡς ναυτῆς ἐν πλοίῳ εἰς Βενεζουέλαν ἀποπλέοντι, πλὴν τὸ σκάφος ἐναυάγησεν εἰς τὰ παράλια τῆς νήσου Τέγκελ. Ἀσθενῆς ἐκ τῶν κακουχιῶν ὁ Σχλίεμανν εἰσῆχθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον Ἀμστελοδάμου, καὶ μετὰ τὴν ἀνάρρωσιν του προσελήφθη εἰς μέγα τι κατὰσθημα ἐμπορικὸν τῆς αὐτῆς πόλεως.

Ἐνθὺ δὲ ἐξεπλήρου ἀκριθῶς τὰ καθήκοντά του, κατεγίνετο καὶ εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῶν γλωσσῶν ἀγγλικῆς, γαλλικῆς, ὀλλανδικῆς, ἰσπανικῆς, ρωσικῆς καὶ ἰταλικῆς, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεστάλη ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ καταστήματος εἰς Πετροῦπολιν ὅπου ἀπέκτησεν ἐν βραχεῖ χρόνῳ περιουσίαν. Τὰ καθήκοντά του τὸν ἠνάγκασαν νὰ ἐπιχειρήσῃ πολλά ταξείδια εἰς Σουηδίαν, Δανίαν, Ἰταλίαν, Αἴγυπτον, Συρίαν καὶ Ἑλλάδα. Αἱ περιηγήσεις αὐταὶ καὶ αἱ γνώσεις, ἄς προσεκτῆσαστο ἐν τῇ ἑλληνικῇ, ἤγειραν ἐπὶ μᾶλλον ἰδιάζουσαν τινα περιέργειαν διὰ τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα.

Παρήτησε λοιπὸν τὸ ἐμπόριον καὶ ἐπέδοθη εἰς μελέτας καὶ ταξείδια. Ἐπεσκέφθη δὲ τὴν Ἰθάκην, Κέρκυραν, Πελοπόννησον καὶ τὰ παράλια τῆς Μ. Ἀσίας. Αὐτοῦ δὲ ἐπιδειχάτο μεγάλην προσοχὴν εἰς ἀναζητήσεις τοῦ θεάτρου τῶν ἠρωικῶν ἀγώνων. Ἐν συνοδείᾳ λοιπὸν τῆς ἑλληνίδος συζύγου του Σοφίας, τὸ γένος Καστραμμένου, καὶ ἠγούμενος 20 ἔργατῶν ἐμελέτησεν ἀπὸ τοῦ 1870—1882 τὴν περιοχὴν Ἰσαρλίε, καὶ ἐκεῖ ἀνεκάλυψεν ἐξ πόλεως τὴν μίαν ἐπὶ τῆς ἄλλης. Ἐνόμισεν, ὅτι ἀνεκάλυψε τὰ λείψανα τοῦ Ἰλίου εἰς τὴν δευτέραν ἐξ αὐτῶν τῶν ἐπισσωρευμένων ἐρείπων. Τούς ἐκχωσθέντας ἀρχαιολογικοὺς θησαυροὺς ἐπέμψεν πρὸς μὴν ἄλλην λύπην τῶν Γάλλων εἰς Βερολίνον, ἐνθα ἀπετέλεσαν τὸ τμήμα τοῦ ἐθνογραφικοῦ μουσείου, τὸ φέρον ἐτι τὸ ὄνομα του. Τῷ 1876 ἀνεκάλυψε τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἀκροπόλεως τῶν Μυκηνῶν, τῷ 1884 καὶ 1885 τὰ τῆς Τίρουνης. Περιέγραψε τὰ ταξείδιά του καὶ τὰς ἀνακαλύψεις του,

εἰς πολλὰ συγγράμματά του, φέροντα τὸ ὄνομα τῶν πόλεων καὶ χωρῶν αἵτινες ἐγένοντο ἀντικείμενον τῶν ἐρευνῶν καὶ ἀνασκαφῶν του, ἐξ οὗ προδεκτῆσατο πλοῦτη σημαντικὰ καὶ φήμην παγκόσμιον. Π.

## ΤΑ ΔΑΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΩΝ ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ

Ἰπὸ οὐρανὸν ἀενάως κεκαλυμμένον ὑπὸ πυκνῶν νεφῶν, ὅπου ἡ λάμψις τῆς ἡμέρας δεικνύται μετὰ δυσκολίας, ἐκτείνονται ἀπέραντα καὶ ἀρχαῖα δάση. Ἡ ὄρωδια, ἡ συγὴ καὶ ἡ νύξ, οἱ κάτοικοι, δένδρα σχεδὸν ὡσαύτως παλαιὰ ὡς ἡ γῆ ἢ ταῦτα φύουσα, ἐκτείνονται ἐκεῖ καὶ συσσωρεύονται οὕτως εἰπέν, ἄνευ τάξεως, τὰ μὲν ἐγγὺς τῶν δέ. Οἱ κλάδοι τούτων δασυφυλλοὶ καὶ συνδιαπεπλεγμένοι σχεδὸν καλύπτουσι τὰς σκολίας ὁδοὺς, ἄς βᾶτοι ἐτι ἐμπλέκουσιν, ἐκεῖ αἱ κορυφαὶ τῶν ὑψιμεγέθων ἀγρίων δένδρων ὑποκύντουσιν ὑπὸ τὸ βάρος ἐναιυτῶν ἢ ὑπὸ τῆς βίας ἀνέμων· πίπτουσι δὲ μετ' ἀγῶνος ἐπὶ ἀρχαίων στελεχῶν, ἅτινα κείνται εἰς τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ καλύπτουσι ἐκ νέου ἄλλα στελέχη ἡμισοσηπτότα. Δὲν ἀκούει τις εἰς τὰς φρικώδεις ταύτας ἐρήμους, εἰς ταύτην τὴν χαλεπὴν καὶ ἀγρίαν διαμονήν, ἢ τὰς κερχώδεις καὶ πενθίμους κραυγὰς τῶν ἀδδιδάγων πτηνῶν, τὰς ὠρυγὰς τῶν ζητουσῶν λείαν ἀρκτων, καὶ τὸν πάταγον χειμῶρου, ὅστις κρημνίζόμενος ἀπὸ ἀποκρήνου βράχου, ἀναπηδᾷ ἀτμωδῶς, καὶ μετὰ βόμβου, οὐτινος ἢ ἠχῶ τῶν τραχιῶν καὶ ἀγεωργῆτων ἐκείνων μερῶν, καὶ ὁ θόρυβος τῶν ἀπορρώγων κυλύει ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἠχηθέντων τούτων δασῶν.

Εἰς τοιαύτας ἀποκέντρους θέσεις τῆς ὑδρογείου καὶ ἐντὸς σπηλαίων κατοικοῦσιν ἄνθρωποι σκληροί, ἀγριοί, ἀκατάβλητοι, ζῶντες ἐκ τῆς θήρας αὐτῶν, καὶ τρεφόμενοι ἐξ αἵματος ὅπερ πίνουσιν ἐν τῷ κρανίῳ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. Ὅτε ὁ χειμὼν ἔρχεται νὰ ἐκτείνῃ τοὺς πάγους τοῦ ἐπὶ τῶν τραχιῶν τούτων χωρῶν, καὶ ν' ἀποθέσῃ εἰς μεγάλας ποσότητας τὴν χιόνα, ἢν τὰ ὕδατα παύουσι ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπολισταίνωσι, αὕτη πήγνυται καὶ σκληρύνεται. Ὅταν δὲ οἱ εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβάλλοντες μεγάλοι ποταμοὶ μεταβληθῶσι εἰς ὄγκον στερεῶν ἰκανῶν νὰ βαστάξῃ τὰ μεγαλειότερα βάρη, καὶ ὅταν ἡ θάλασσα δὲν παριστᾷ πλέον ἢ μίαν πεδιάδα ἐξ οὐσίας σκληρᾶς καὶ συμπαγοῦς, οἱ ἄγριοι οὗτοι ἄνθρωποι ἐξέρχονται τῶν φωλεῶν αὐτῶν, διότι τότε μόνον εὐρίσκουσιν εὐκαιρίαν. Ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῶν ποταμῶν προβάλλονται ὄδοι μᾶλλον ἀσφαλεῖς, μᾶλλον σύντομοι καὶ ἤττον περιπεπλεγμένοι τῶν ἀνὰ τὰ δάση ὑπαρχόντων. Τὴν βακτηρίαν κρατοῦντες διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς καὶ τὸν πέλεκυν διὰ τῆς ἑτέρας, ἐκκινουσι πρὸς μακρινὰς πορείας, ὅπως συλλαβῶσι τὰ ζῶα ἐξ ὧν τρέφονται, καὶ πολεμῆσασιν πρὸς σινοδῆποτε, ἔστω καὶ πρὸς τὸν γείτονά των, ἵνα τὰ σώματα τούτων χρησιμεύσωσι εἰς τὰ ἀπάνθρωπα αὐτῶν γέυματα. Ὁ σκοπὸς αὐτῶν εἶναι νὰ φονεύσωσι ἢ νὰ φονευθῶσι· πιεζόμενοι δὲ ὑπὸ τῆς πείνης, καὶ ἀγόμενοι ὑπὸ τῆς ὀμότητος, θαρραλεοὶ, πλήρεις σκληρότητος καὶ ῥώμης, ἐμψυχούμενοι ὑπὸ τῆς ἀναμνήσεως τῶν προηγούμενων αὐτῶν νικῶν, ζητοῦντες νὰ τέρπωνται ὑπὸ τοῦ κινδύνου ὅστις τοὺς ἀπειλεῖ, ἐκφωνοῦσιν ἐν ὑψηλῇ φωνῇ τὸν χαρακτῆρα τῶν βαθέων καὶ φρικωδῶν αὐτῶν αἰσθημάτων· βοῶσι, αἶρουσι τὰς ἐαυτῶν φωνὰς μετὰ διατάσεως, καὶ ἀγωνίζονται νὰ πληρῶσιν ὅλα τὰ μέρη ἀ διατρέγουσι. Ὅτε δὲ εὐρίσκονται πρὸ τοῦ ἐχθροῦ, δεινὸς ἐνθουσιασμός κατακυριεύει τὴν ψυχὴν των, εἶδος ἀγρίου ὕμνου, βαρβαρικὸν ἄσμα ἐξέρχεται τοῦ στόματος αὐτῶν μετὰ τῶν τοῦ θανάτου ἐκφωνήσεων, καὶ ὀρμῶσιν ἐξάλλως κατὰ τοῦ θύματος ὅπερ κατακρουροῦσιν ἀνιλεῶς.

Τοιαῦτα ἀγρία δάση, τοιοῦτους ἀγρίους γεννώσιν.

Ἐν Πύργῳ τῇ 18 Δεβρίου 1890.

Α. Π. Β.

## ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ὁ χαρακτῆρ τοῦ ποιητοῦ εἶναι κρῆμά τι τῆς ἀφροσύνης τοῦ ἀσώτου καὶ τῆς πλεονεξίας τοῦ φιλαργύρου.

Εὐρίσκομεν τὴν ζωὴν τόσῳ σύντομον, καὶ ὁμως ἐπικαλοῦμεθα ὡς τι εὐεργέτημα τὸν ὕπνον, ὅστις ἀφαιρᾷ τὸ ἥμισυ αὐτῆς.

×

Ἄσεμνος γυνὴ εἶναι φαγητὸν ἀνάλατον.

×

Προκειμένου λόγου περὶ ἐπιστήμης, ὡς καὶ περὶ ὑπογείων διόδων, εἶναι ὅλως μάταιον νὰ σκάπτωμεν, ἂν δὲν προνοήσωμεν νὰ εἰσεργηθῆ ἀὴρ καὶ φῶς εἰς τὰ βάθη ὅπου γίνονται ἡ ἀνασκαφή.

×

Δὲν εἶναι φαντασία τοῦ ἀνδρός, ἥτις πλάττει τὸν ἀγνότερον καὶ θελκτικώτερον ἰδανικὸν τῆς γυναικὸς τόπον;... Δὲν εἶναι ἡ καρδία τῆς γυναικὸς, ἥτις ὄνειροπολεῖ τὸ εὐγενέστερον καὶ τελειότερον πρότυπον τῶν ἀνδρικῶν ἀρετῶν;... Τοῦτου ἔνεκα, ἀντιθέτως πρὸς τὰς ἐν ἰσχύϊ θεωρίας καὶ ἔξεις, θὰ ἦτο ἐπιθυμητὸν νὰ βλέπῃ τις τοὺς πατέρας ἐξασκουίντας πλειοτέραν ἐπιροὴν ἐπὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν θυγατέρων των, καὶ τὰς μητέρας εἰσακουομένας περισσότερον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ περὶ ἀνατροφῆς τῶν τέκνων των.

×

Τιμᾶτε τὰς γυναῖκας· μετ' οὐράνια ῥόδα στρώνουσι τὴν ὁδὸν τῆς ἐπιγείου ζωῆς μας· συνδέουσι τοὺς εὐτυχεῖς τοῦ ἔρωτος δεσμούς, καὶ ὑπὸ τὸν αἰδήμονα πέπλον τῶν χαρίτων, τρέφουσι δι' ἱερᾶς χειρὸς τὰ ἀμάρταντα ἄνθη τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων.

×

Μόνη ἡ γυνὴ θυσιάζεται ἐνθουσιωδῶς· πλάσμα λεπτοφύεις, εὐκόλως διαφλέγεται διὰ πᾶν ὅ,τι τῇ παρίσταται γενναῖον· θεωρεῖ δοξάν τῆς νὰ σφογγίῃ τὰ δάκρυα καὶ νὰ παρηγορῇ τὴν ἀπελπισίαν. Ὅταν ὁ ἰατρὸς καὶ ὁ ἱερεὺς καταλείπουν τὸν ἀγωνιῶντα, τίς μένει παρὰ τὴν κλίνην του; ἡ γυνὴ· αὕτη δὲν τὸν ἀφήνει, ἀκόμη οὐδ' ὅταν τὸν ἀφήσῃ ἡ ἐλπὶς.

×

Κύριος τις πίπτει πρὸ τῶν ἵππων ἀμάξης τινος, ἥτις ἀφεύκτως θὰ τὸν κατεσυνέτριβεν, ἐὰν δὲν παρετύγχανεν ἑτερός τις Κύριος, ὅστις σπεύσας ἀποσῦρει αὐτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν τῶν ἵππων.

Τὸ θῦμα ἀτεινίζον πρὸς τὸν σωτήρα του:

—ὦ! Κύριε, τῷ λέγει, σὰς εὐχαριστῶ, διότι μοῦ ἐσώσατε τὴν ζωὴν.

—Ναί, φίλε μου, πλὴν ἐξ μηνῶν μόνον τοιαύτην σοὶ ἔσωσα, διότι ἐβλάβη ἡ καρδιά σου....

+

Εἰς ὑπέρτης θέλων νὰ ὑπενθυμίσῃ εἰς τὸν Κύριόν του τὴν ἐλευσομένην πρώτην τοῦ ἔτους, καὶ λάβῃ παρ' αὐτοῦ τὸ δῶρον του, δὲν ἤξευρε πῶς νὰ ἀρχίσῃ τὴν ὁμιλίαν.

Αἶφνης μετὰ μακρὰν σκέψιν.  
—Κύριε Θεμιστοκλῆ, τῷ λέγει, τί δῶρον ἐκάματε πέρισυ εἰς τὸν ὑπέρτην σας;

—Ἄ! τίποτε, φίλε μου, τῷ λέγει, μετὰ θλίψεως, διότι προπέρισυ ἕκαμα δῶρον εἰς ἕνα ἐξ αὐτῶν ἐν φράγκον καὶ δὲν τὸ ἐδέχθη, καὶ ἔκτοτε ἔπαυσα νὰ κάμνω δῶρα.

Ὁ ὑπέρτης μετ' ἀναστεναγμοῦ.

—Τί δυστυχία μου! . . .

Μωυσεῖς.

## ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

### 72. Αἶνιγμα.

Θὰ με εἶθης εἰς πεδιάδας, εἰς βουρὰ καὶ εἰς λειμῶνας,  
Εἰς τὰ δάση, εἰς χωράφια, εἰς οἰκίας κ' εἰς πευκῶνας.  
Θὰ με ἴδης εἰς τὰ ἄστρα καὶ ὅτ' οὐρανὸν ἐπίσης,  
Εἰς τὴν νόκτα, ὅτ' ἡμέρας, ἂν καλῶς ἀνερευνηθῆς.  
Καθὼς πάλιν εἰς θαλάσσης, εἰς πελάγη, εἰς λουτήρας,  
Εἰς τὸ ἔαρ ὅτ' οὐρανὸν χειμῶνα, εἰς τὰ πλοῖα ὅτ' οὐρανὸν κηφῆρας.  
Ἐμ' ἀκόμη εἰς τὰς λίμνας, ὅτ' ἡ φωνὴ ὅτ' οὐρανὸν τρικυμίας,  
Εἰς τὰς στέγας, ὅτ' οὐρανὸν κεράμιον, ὅτ' ἀπὸ πτερὰ ἐκάστης μυίας.  
Δὲν πιστεύω, ἀναγνώστα τὰ ὑπάρχει δυσκολία  
Εἰς τὸ αἶνιγμα βεβαίως· γιὰτ' ἡ λύσις εἶναι μία.

### 73. Αἶνιγμα.

Ἄρθρα τινὰ διαπρεπῆ τὸ ὄλον μου δηλοῖ,  
Κ' εἰς πάντα βεβαίωτα γνωστὸν παρὰ πολὺ.  
Πλὴν φίλε, ἂν τὴν κεφαλὴν θελήσῃς ν' ἀποβάλλῃς,  
Θὰ ἴδης ὅτι θὰ προβῆς ἐμὲ τὰ μεταβάλλῃς.  
Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἡμῖν εἰς τὰ ψηφία κείται,  
Τὸ δ' ἄλλο ὡς ἐπίρημα βεβαίως θεωρεῖται.

### 74. Πρὸς συμπλήρωσιν.

Η—ε. η. ια.—εἰ. αι.—εἰ.—ὀ.—.εϋ. α.—δ. ι.—η—  
ιαι. α.—εἰ.—ὀ. ω. α.

### 75. Συλλαβογράφος.

Μῦς—οἰ—τὸ—ὕς—πόνοι—ρ—ὕς.

Δ. Φ. Β.

Λύσεις τῶν ἐν τῷ 36 φύλλῳ αἰνιγμάτων.

### 62. ΑΙΝΙΓΜΑ

Κὼκ—Κὼχ—Κὼχη.

\*Ἐλυσαν αὐτὸ οἱ ἐξ Ἀθηνῶν κ. Γ. Κοσμοπούλος, Ν. Β. Κουτούρης, Γ. Α. Βασιλάκης, Ἐμμ. Α. Κατσιδελάκης, ὁ ἐκ Πειραιῶς κ. Η. Κ. Δεκαβάλλας, ὁ ἐκ Τριπόλεως κ. Δ. Καλαμίδας καὶ ὁ ἐκ Κορώνης κ. Σ. Μπούκας.

### 63. ΠΡΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΝ

Οὐδὲν εὐκολώτερον τοῦ ὑβρίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ οὐδὲν ἀγενέστερον.

### 64. ΑΙΝΙΓΜΑ... ΔΙΕΘΝΕΣ

Aristocratie (ἄριστο κρασί).

### 65. ΣΥΝΘΕΣΙΣ

	ν	έ	α
		ξ	α
		ρ	α
ν	ε	α	ρ
ξ	α	ρ	α
ᾶ	ρ	α	

\*Ἐλυσαν αὐτὸ ὁ ἐκ Κορώνης κ. Σ. Μπούκας.

### 66. ΛΟΓΟΓΡΗΦΟΣ

Μία χελιδὼν ἔαρ οὐ ποιεῖ.

\*Ἐλυσαν αὐτὸ ὁ ἐξ Ἀθηνῶν κ. Γ. Α. Βασιλάκης καὶ ὁ ἐκ Κορώνης κ. Σ. Μπούκας.

## ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

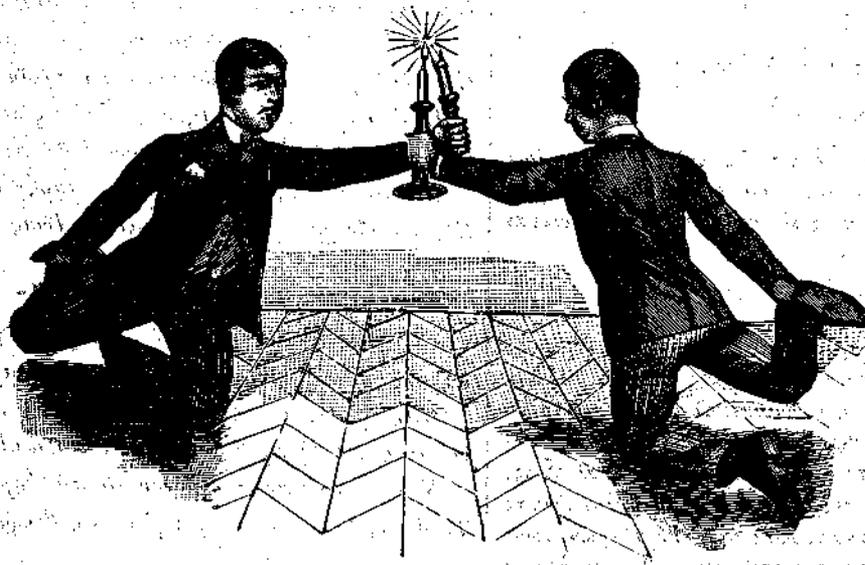
ΔΙΠΛΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ

Τίς δὲν ἐβασάνισε πολλάκις τὴν μνήμην του κατὰ τὰς ἐν ὄρῳ χειμῶνος ἐσπερινὰς συναναστροφὰς νὰ εὐρῆ διασκεδάστικόν τι καὶ ἀθῶον παίγνιον ὅπερ νὰ προτείνῃ καὶ παιδρῶν τὴν διασκέδασιν; Καὶ πόσας εὐφροίας τινες νέοι δὲν ἐτέλεσαν τοιαῦτα κατὰ σειράν προσελύσαντες τὴν συμπάθειαν καὶ τὸ μεϊδιάμα τῶν παρισταμένων ἐν τῇ συναναστροφῇ.

Ἴδου προχειρότατον καὶ διασκεδαστικώτατον ὅπερ παρατιθέμεθα μετὰ τῆς σχετικῆς εἰκόνας.

Βασίζεται ἐπὶ τῆς πειραματικῆς ἰσορροπίας.

Δύο νέοι γονατίζουσι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὁ εἰς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, κρατοῦντες ἀμφοτέροι ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ ἀνά ἐν κηροπήγιον, ἐξ ὧν τὸ εἰς ἀνημμένον. Ἐκαστος δὲ τούτων κρατεῖ ὑψωμένον διὰ τῆς δεξιᾶς του χειρὸς τὸν δεξιὸν του πόδα, τοῦθ' ὅπερ τοὺς ὑποχρεοῖ νὰ κρατηθῶσιν ἐν ἰσορροπίᾳ



ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ γόνατος. Τότε ὁ κρατῶν τὸ ἐσβεσμένον κηροπήγιον ὀφείλει νὰ τὸ ἀνάψῃ εἰς τὸ τοῦ συντρόφου του.

Τὸ παίγνιον εἶναι ἀπλούστατον, ἀλλὰ ἂν δὲν τὸ ἴδῃτε, δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε τὸν γέλωτα, καὶ τὰ ἀστεία ἐπεισόδια, τὰ ὅποια προξενούσιν αἱ κινήσεις καὶ πτώσεις τῶν δύο ἀγωνιζομένων νέων, μέχρις οὗ κατορθώσῃ νὰ ἀνάψῃ τὸ ἐσβεσμένον κηροπήγιον.

Ὁ εὐκολώτερος τρόπος συνίσταται εἰς τὴν βραδείαν ἀπόκτησιν τῆς ἰσορροπίας, καὶ μετὰ τοῦτο δι' ἐλαφρὰς κινήσεως τῆς φερούσης τὸ ἐσβεσμένον κηροπήγιον νὰ πλησιάσῃ τὸ ἀνημμένον.

Τὸ παίγνιον τοῦτο δύναται κάλλιστα νὰ εἰσαχθῆ καὶ εἰς τὸ κοτελίον.

Πρέπει ὁμῶς νὰ τίθῃται πρό

τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ μία μεγάλη ἐφημερίς ἐπὶ τοῦ δαπέδου, ὅπως προλαμβάνωνται οἱ μορφασμοὶ τῆς οἰκοδεσποίνης οἱ δυνάμενοι νὰ ἐπέλθωσι συνέπειά τῶν πιπτομένων σταγόνων τῶν κηρίων, ἐκτὸς ἂν ἐπιθυμῆ τις νὰ προκαλέσῃ σκοπίμως τοιοῦτους.

Φ. Π.

## ΑΝΤΑΝΟΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ 'ΦΥΣΕΩΣ,

Α. Ρ. Καλάβρυτα. Μετ' ἀπορίας ἀνέγνομεν τὰ ἐν τῷ δελταρίῳ σας. Φαίνεται μᾶλλον ἢ δι' ἀθέσις μετατεθείσα. Ἀπνητήσαμεν. — Π. Ρ. Ἀρίσσα ν. Ζητούμενος σας ἀπεστάλη. — Μ. Β. Μεσολόγγιον. Διευθύνει διαρθώθη. 23 φύλλον σας ἀπεστάλη. Ἡδὴ αὐτὸν ἀναμείνωμεν συνδρομητὰς. — Α. Π. Αἰὺριον. Δελτάρια ἐλήφθησαν. Ἐπιστολὴ μετ' χρήματα οὐχί. Σας ἐγράψαμεν. — Ἀνυπαγράφου σὺνδρομῆς. Ἀθήνας. Ἐλάβομεν δελτάριον σας ἀνυπόγραφον, ὥστε ἐπιθυμία σας οὐκ ἐκτελεσθήσεται ἐλλείψει διευθύνσεώς σας. — Γ. Ε. Ἀρίσσα ν. Τότε ἔχετε δίκαιον. Σὺν παρόντι φύλλῳ λαμβάνετε τὴν σχετικὴν ἀπόδειξιν, καὶ ἐξοφλοῦμεν μετ' πρώτου ἔτος. Συγγνώμην διὰ παρεξήγησιν, διότι δὲν ἔχον εἰδησιν περὶ πληρωμῆς σας ἐν τῷ ἔκδοτῳ. — Σ. Μ. Πειραιᾶ. Καλῶς, φύλλον ἀποσταλήσεται εἰς τὸ ἐξῆς Πειραιᾶ. Σύνδρομῆ σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. — Γ. Μ. Ρ. Πάτρας. Ὑμετέρα συνδρομὴ ἐλήφθη. Ἀπόδειξιν λαμβάνετε πρὸς ἔξῃς. Σας εὐχαριστοῦμεν. — Θ. Μ. Πάτρας. Κύριος Ρ. Ρ. ἐπέγραψεν ἐγγράφον. Εὐαρεστηθῆτε παραδώσῃτε αὐτὸ ἀποδείξιν. Ἀναμένομεν ἐκκαθάρισιν ὡς σας ἐγράψαμεν. — Κ. καὶ Σ. Β. Τήνον. Σύνδρομῆ σας ἐλήφθη εὐχαριστοῦμεν. Ἀποδείξιν λαμβάνετε σὺν παρόντι φύλλῳ. — Γ. Κ. Αεσκωσία ν. Ὑμετέρα ἐλήφθη. Συνδρομητὰ ἐνεγράψαμεν καὶ ἀπεστάλησαν σειράι, σας ἐγράψαμεν. — Σ. Χ. Ρουσοῦκτιον. Συνδρομητὰς ἐνεγράψαμεν καὶ ἀπεστείλαμεν σειράς ἀπ' ἀρχῆς. Εὐχαριστοῦμεν. Σας γράφομεν. — Χ. Γ. Ἀρίσσα ν. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν πολύ. — Μ. Δ. Σύρον. Νέος συνδρομητὴς ἐνεγράφη. Σειρὰ ἀπεστάλη. Σας ἐγράψαμεν πρὸς ἔξῃς. — Βουραϊκῆ Πάτρας. Ἀμαξίαι κινούμεναι δι' ἠλεκτρισμὸν, ὡς καὶ λεωφορεῖα, λέμβοι, κτλ. ὑπάρχουσιν ἤδη ἐν χρήσει. Δύνασθε ἀπετανθῆναι διὰ τὰ περαιτέρω πρὸς τὸν κ. G. Benard, 12, 14, et 17, Rue Bridaine Paris. — Ἡλ. Ο. Ἐξαίτια. Ὑμέτερος φάκελλος ἐλήφθη. ἔχει καλῶς, εὐχαριστοῦμεν. — Σ. Ι. Π. Κεφαλληνίαν. 35 φύλλον ἀποστέλλεται ὑμῖν σὺν παρόντι. — Ι. Δ. Ρ. Σκόπελον. Οὐχί, δὲν ἐλάβομεν ἐπιστολὴν μετ' γραμματόσημα. Φροντίσατε ἀνευρεθῆναι τῆς. Ζητούμενον φύλλον ἀπο-

στέλλομεν σὺν παρόντι. — Σ. Δ. Ααμία ν. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν. Ἐχουσι καλῶς γραφόμενα. Εὐχαριστῶ πολύ. Σειρὰ Μ. Στυλίδας ἐστάλη ἡσυχεῖτε. Εἶχε γίνῃ παρεξήγησις. — Α. Π. Κόμπρον. Χρήματα ἐλήφθησαν ἡσυχεῖτε. Εὐχαριστοῦμεν. Σας ἐγράψαμεν. — Μ. Ν. Πάτρας. Βεβαίως ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἔτους θὰ ἴδῃτε πολλὰς βελτιώσεις.

## ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰς τὸ ἡμέτερον γραφεῖον πωλοῦνται διάφορα φυλλάδια μουσικῆς διὰ κλειδακώμβαλον τῶν καλλιτέρων Εὐρωπαϊῶν μουσικοδιδασκάλων, ἀντὶ δραχ. 1 μόνον ἕκαστον φυλλάδιον, περιέχον ἀνά ἐν τεμάχιον μουσικῆς, ἥτοι: Valse brillante, Somnambule fantaisie, Le Torrent, Guillaume Tell, Indiana κλπ.

Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δύνανται νὰ στέλλωσι δρ. 1, 20 καὶ θὰ λαμβάνωσιν οἰονδήποτε φυλλάδιον.

Ἡ ΦΥΣΙΣ λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἀξιοτίμους αὐτῆς Συνδρομητὰς, ὅτι χάριν εὐκολίας δύνανται νὰ πέμψωσιν αὐτῇ τὰς συνδρομὰς εἰς ἑλληνικὰ τραπεζογραμμάτια, χάρτινα ἰταλικά φράγκα, χάρτινα αὐστριακά φιορίνια, τραπεζικὰ συναλλάγματα τῶν Παρισίων, μάρκας, καὶ γραμματόσημα ἑλληνικά, γαλλικά, αὐστριακά, ἀμερικανικά καὶ ἰταλικά.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ: Δι' ἐν ἔτος φρ. 10

» » Δι' ἕξ μῆνας φρ. 6

Οἱ προπληρόνοντες ἐτησίαν συνδρομὴν δικαιεῦνται εἰς τὰ ὑπὸ τῆς «Φύσεως» παρεχόμενα δῶρα καὶ τὰς ἐτησίας κληρώσεις τῶν λαχείων.